

Kaakstandcorrectie (osteotomie)

In deze folder leest u over de meest voorkomende kaakstandcorrectie-operaties in Amsterdam UMC.

U heeft bij de polikliniek een eerste gesprek met een MKA-chirurg of een MKA-chirurg in opleiding, van de afdeling Mondziekten, Kaak- en Aangezichts chirurgie. Als u daarna deze folder goed leest, bent u op de hoogte van de gang van zaken rondom uw behandeltraject.

Tijdens het gesprek krijgt u meer te horen over de behandeling en de mogelijke risico's van deze operaties. Doel van dit gesprek is u alle inlichtingen te geven zodat u zelf kunt beslissen over de behandeling. Aarzel niet vragen te stellen over de behandeling!

Waarom een operatie?

Een afwijking in de stand van het gebit en in één of beide kaken kan klachten geven. Deze klachten kunnen zijn: problemen bij het kauwen, praten, afbijten en klachten over het uiterlijk. Vaak worden deze klachten behandeld door een orthodontist.

Het kan zijn dat er grote verschillen zijn in stand, vorm of in de afmeting van de bovenkaak en/of de onderkaak. Behandeling door de orthodontist alleen is dan niet genoeg. Er is ook een operatie nodig om de functie, bijvoorbeeld de beet, en soms de harmonie van het gezicht te herstellen.

Vrijwel altijd is er een combinatie van orthodontie en chirurgie nodig om een goed resultaat te bereiken.

Wat voor soort kaakoperaties zijn er?

Er zijn verschillende kaakoperaties:

- Verplaatsen van de bovenkaak
- Verbreding van de bovenkaak
- Verplaatsen van de onderkaak
- Verplaatsen van beide kaken
- Verplaatsing van de kinpunt
- Verplaatsing van het jukbeen

Hoe is de voorbereiding?

De MKA-chirurg maakt in overleg met de orthodontist en uw eigen tandarts een plan voor het chirurgische deel van de behandeling. Hierbij gebruikt de kaakchirurg röntgenfoto's, gebitsmodellen en lichtfoto's.

Vrijwel altijd is het nodig om voor de operatie de tanden en kiezen orthodontisch voor te behandelen en recht te zetten. Dit kan betekenen dat u voor een periode van ± twee jaar orthodontische apparatuur moet dragen om de tanden en kiezen in de juiste stand te brengen. De operatie wordt tijdens de beugelperiode uitgevoerd, vaak is na de operatie nog ongeveer zes maanden orthodontische nabehandeling nodig.

Hoe gaat de operatie?

De operatie gebeurt onder algehele anesthesie in de operatiekamer van Amsterdam UMC. Dit houdt in dat u niets merkt of voelt van wat er tijdens de operatie gebeurt. U moet één tot drie nachten aansluitend in het ziekenhuis blijven. Voor de opname krijgt u een lichamelijk onderzoek. In aansluiting daarop vindt de voorbereiding plaats ten behoeve van studiegebitsmodellen. Als het nodig is gaat u ook voor controle naar de mondhygiëniste van het ziekenhuis.

Op de dag van opname komt de anesthesioloog. Dit is de arts die voor de algehele verdoving zorgt tijdens de operatie. Na middernacht mag u niets meer eten of drinken (nuchter vanaf 00:00 uur), omdat uw maag leeg moet zijn als u naar de operatiekamer gaat.

De dag van de operatie met opname in het ziekenhuis. U krijgt eerst een kalmerend middel als voorbereiding op de narcose. Daarna brengt de verpleegkundige u naar de operatiekamer. In de operatiekamer krijgt u een infuus in een ader van uw hand, arm of voet. Door dit infuus krijgt u medicijnen en vocht tijdens de operatie.

Omdat de operatie in de mond gebeurt, wordt het ademhalingsbuisje meestal via de neus in de luchtpijp gebracht. Dit gebeurt als u al slaapt. Wanneer de operatie klaar is, haalt de arts het ademhalingsbuisje weer weg. Het infuus blijft tot en met de volgende dag op zijn plaats. De arts probeert bij dit soort operaties ervoor te zorgen dat u na de operatie de mond gewoon weer open en dicht kan doen.

De kaakdelen kunnen op verschillende manieren worden vastgezet. In de onderkaak wordt dit meestal met kleine metalen titanium schroefjes of plaatjes gedaan. Dit materiaal hoeft in principe niet te worden verwijderd. De meeste patiënten hebben geen hinder hiervan.

Heel soms is het nodig de mond enkele weken “op slot” te zetten. Dit wil zeggen dat de tanden en kiezen van de boven- en onderkaak met staalraadjes aan elkaar vastgezet worden. Deze situatie komt extreem weinig voor. In vrijwel alle gevallen worden na de operatie uw boven-, en onderkaak met kleine elastiekjes met elkaar verbonden. Uw mond kan dan wel open en wordt in de juiste nieuwe stand geleid. U kunt deze elastiekjes zelf vervangen of in overleg met uw arts verwijderen.

Hoe gaat het na de operatie?

Misschien wilt u weten of u veel pijn heeft na de operatie? Na een kaakoperatie valt dit meestal erg mee, mede dankzij de goede pijnstilling, maar het ongemak moet u niet onderschatten.

Na de operatie kunt u een flinke zwelling van het gezicht verwachten. De zwelling bereikt haar hoogtepunt binnen 48 uur na de operatie. Na drie à vier dagen wordt de zwelling snel minder om meestal binnen ± drie weken te verdwijnen. Om de zwelling van het gezicht zo veel mogelijk te beperken krijgt u na de operatie ijs op de onderkaak. Daarnaast krijgt u ook medicijnen om de zwelling zoveel mogelijk tegen te gaan.

Het is normaal dat er wat bloed uit de mond en neus komt na de operatie.

Ook zult u merken dat het gevoel in uw lip(pen) en of kin “anders” is. Hoe “anders” verschilt per soort operatie en van persoon tot persoon. Soms is er sprake van een verdoofd gevoel, soms van tintelingen. Meestal wordt na langere tijd (maanden) het gevoel weer normaal. Bij een klein percentage patiënten (8,3%) blijft een afwijkend of verminderd gevoel in de lip(pen) of kin bestaan.

Hoe gaat het eten na de operatie?

De voeding na de operatie moet zacht zijn. Dit zachte dieet wordt tot 6 weken na de operatie aangeraden. Na deze periode is de kaak volledig hersteld en kunt u weer normaal voedsel eten.

Hoe is het herstel na de operatie?

Na de operatie begint de herstelperiode. Gedurende deze periode zijn er poliklinische controles. Kaakcorrecties verschillen met sommige andere operaties omdat de patiënten over het algemeen gezond zijn en daardoor sneller kunnen herstellen. Meestal is het mogelijk om drie weken na de operatie uw normale bezigheden weer langzaam te starten.

Hoe gaat de mondverzorging na de operatie?

Na de operatie heeft u zwelling van het gezicht. Bij de één zal dit heftiger zijn dan bij de ander. Ook zijn er hechtingen in de mond. De mondverzorging lijkt hierdoor moeilijker dan normaal. Het is na uw operatie heel erg belangrijk de mond goed schoon te maken.

Minstens drie maal per dag moet u de mond goed schoonmaken. Na iedere maaltijd en voor het slapen gaan.

Dit moet u doen vanwege de volgende redenen:

- Om te voorkomen dat er een ontsteking ontstaat;
- Om ervoor te zorgen dat de wond goed geneest;
- Om te voorkomen dat uw gebitsproblemen krijgt;
- Om te voorkomen dat u tandvleesontstekingen (gingivitis en parodontitis) krijgt.

Ondanks de zwelling is er altijd ruimte om uw mond schoon te maken. U verzorgt het wondgebied, het gebit, de orthodontische apparatuur en de lippen.

Tips voor de mondverzorging:

Tandenborstel	Gebruik het liefst een kleine zachte tandenborstel met haren die dicht op elkaar staan (multi-tufted). Een kleine borstel verbetert het bereik achter in de mond.
Tandpasta	Iedere tandpasta die fluoride bevat is goed.
Spoelmiddel	<p>Schoonspuiten van het wondgebied en/of spoelen om opeenhoping van bacteriën te voorkomen.</p> <p>Er kunnen verschillende spoelvlloeistoffen geadviseerd worden om het wondgebied te verzorgen (of om mee te spoelen):</p> <ul style="list-style-type: none"> - natriumchloride 0,9 % (= zout water oplossing) - chloorhexidinedigluconaat oplossing 0,12 % <p>Als bijwerking van dit laatste spoelmiddel kunt u een bruine verkleuring op uw tanden, kiezen en tong krijgen. Ook kan het uw smaak beïnvloeden. De bruine verkleuring kan de mondhygiënist verwijderen, nadat de beugel uit de mond is verwijderd. De smaak herstelt ongeveer een week na het stoppen met dit spoelmiddel. Voor het schoonspuiten van het wondgebied gebruikt u een Monoject mondspuit.</p> <p>Thuis kunt u de zoutoplossing eenvoudig zelf maken door een afgestreken theelepeltje zout op te lossen in een flink glas lauw water. Bij ontslag uit het ziekenhuis neemt u een Monoject mondspuit mee, opdat u de mondverzorging thuis kunt voortzetten.</p>
Lipverzorging	De lipverzorging met zuurvrije vaseline is gericht op het soepel houden van de gezwollen lippen. Eventueel maakt u eerst uw lippen en mondhoeken schoon met een gaasje gedrenkt in de voorgeschreven spoelvlloeistof. Na het droogdeppen doet u er een dun laagje vaseline op.
Andere hulpmiddelen	Ter verzorging van het gebit kunt u aanvullend na instructie door de mondhygiënist andere hulpmiddelen gebruiken, zoals ragers en/of tandenstokers.

Heeft u nog vragen

Voor vragen kunt u contact opnemen met de polikliniek Mondziekten, Kaak- en Aangezichts-chirurgie van Amsterdam UMC.

Locatie VUmc: 020 - 444 1150

Locatie AMC: 020 - 566 2300